

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adjuk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szeretet az iskolában.

Pécs, 1901. szept. 7.

Az iskolai év kezdetén aktuális do-
log szokott lenni az iskolák föladatairól
való elmélkedés; aktuális ez most annál
is inkább, mert az elmúlt tanév folyamán
egypár sajnós fővárosi esetből kifolyólag
ugy a napisajtóban, mint a tanügyi körök-
ben élénk eszmecsere tárgyát képezte a
testi fenyték alkalmazásának kérdése az
iskolában.

A tanítással gyakorlatilag foglalkozó
férfiak körében gyakran hangzott föl az a
nézet, hogy az elemi iskolában bizonyos
körülmények között nem kerülhető el a
testi fenyték alkalmazása s vannak esetek,
mikor az kellő korlátok között nemcsak
indokolt, de jogosult is.

Ha azonban figyelemmel vagyunk az
iskola valódi föladataira, ezt a nézetet
pártolni nem vagyunk képesek. Az elemi
iskolákra nézve senki sem vonhatja két-
ségbe, hogy azok hivatása az ismeretfej-
lesztés, az oktatás mellett a tanulók ne-
velésében áll s ez utóbbi föladat a tanítóra
nehéz kötelességeket ró különösen olyan
tanulókkal szemben, akik nincsenek abban
a szerencsés helyzetben, hogy erkölcsne-
mesítő, finomító házinevelésben részesül-
jenek odahaza.

Ezeknek durva lelkülete, bárdolatlan-
sága sokszor teszi kemény próbára a tanító
türelmét, akinek azonban meg kell gon-
dolnia, hogy a nevelésben mitsem ér a
homóopathia s durvaságot durvasággal
gyógyítani nem lehet. Durva fenyték
megkönnyíti ugyan a nevelő helyzetét,
mert erőszakkal veri le a durvaság kinö-
véseit, de nem alkalmas arra, hogy a ne-
velésre bizott ifju lelkekbe szelid erköl-
csöket oltson be. Helyesen nevelni a leg-
durvább lelkületű gyermeket is csak sze-
retettel lehet, mely a durvaságot nem
képes ugyan heroikus módon, rögtönösen
elnyomni, de megtermékenyíti a durva
lelkület talaját, hogy abból lassan a sze-
lid elkölcsök nemes hajtásai fakadjanak,

A szeretet hiánya az iskolai nevelés-
ben azonban nemcsak az elemi iskolákban
terem káros gyümölcsöket, hanem a kö-
zépiskolákban is hátrányosan befolyásolja
a tanuló ifjuság szellemi kifejlődését.
Mert a nevelés nehéz föladata nem szű-
nik meg az elemi oktatás befejeztével, a

középiskolában szintén az oktatással pár-
huzamosan nevelni is kell az ifjut, mert
csak a lelkület kiművelése teheti fogékony-
nyá az elméjét a tudományok befogadá-
sára.

Az iskolai nevelésnek pedig, mint
minden nevelésnek egyáltalán, termőföjlje
a szeretet. Ebben kell gyökereznie a lé-
lekfejlesztő munkának, a tanításnak, az
elme képzésének. A tanár urak a szeretet
igéivel táplálják a maguk lelkét s így
hirdessék a tudás igéit. Egyszerű szóval:
a tanár férközzék a tanítvány szívéhez és
arra hasson első sorban.

A pedagógiai nevelésnek egy nagy
hiányát hánytorgatják fel manap nagy
előszeretettel. Azt mondják, hogy a pro-
fesszor urak a tanításukba bizonyos egye-
temi, akadémiai rendszert vittek bele. Ugy
kell ezt érteni, hogy a tanárok az iskola-
termet auditoriumoknak tekintik s a ta-
nítványokat hallgatónak, Ez aztán ma-
gával hozza azt, hogy a tanulók értelmi
fokozatával nem sokat törődnek s a ma-
guk kiszabott tanítási idejének kitöltésé-
vel úgy hiszik, megfelelték hivatásuknak.

Ha igaz ez a vád és részben igaznak
kell lennie, akkor bizony ez nagy fogya-
tékosságát jelenti az iskolai nevelésnek.
A fiatal vesszőt nyesegetni kell, hogy be-
oltható legyen és vajmi rossz gazda az,
aki egy letört ágat beledug a földbe és
azt várja, hogy az mindjárt viragozzék is
és lombokat hajtszon.

A fejletlen lélek szeretet nélkül üres
marad, az ifju szív lehervad. — Mikor a
tanár katedrára lép, öltse magára a sze-
retet köntösét és akkor szavait úgy hall-
gatják, mint a világosságot árasztó kije-
lentést.

Nehéz, fárasztó hivatás a professzor
uraké. Amivel megküzdnek, az a tudat-
lanság, sötétség, az együgyű homály. És
tessék elképzelní: e sötétséget, e homályt
mint zavarják a tudás, az ismeretek éles,
megvilágított konturjai. Ez árny és fény-
hatásokra zavar támad a fejletlen, ifju
lélekben és hogy ebből a zavarból kime-
neküljön, ahhoz szükségeltetik jókora sok
gondviselő szeretet. S ha hiányzik e sze-
retet, a tudás bántó világossága az ifju
lélek homályában elvegyülve valami olys
gyötrelmes zavart ébreszt, hogy nyomában
támad a tudás és a tudományok gyűlölete.

Arról van szó tehát újra és újra,
hogy a tanár urak telve szeretettel a hi-
vatásuk iránt, szeretettel fejleszték az
ifju elméket. Csak ez lehet a pedagógiai
nevelésnek alapja, mert különben veszendő
az idő, a mit a lélekfejlesztés munkájára
rápazarolnak.

Arról is szól a vád, hogy a profesz-
sor urak maguk is áhitva a tudást, any-
nyira a saját tudásvágyuknak élnek, hogy
nem jut idő a más hivatásuk betöltésére.

Nos, ez a vád ítélet nélkül is nagyon
elmarasztaló. Mert nem az a jó tanár, a
kinek tudása felér az egyetemi professzo-
réval, hanem, a ki az iskolai kézikönyvek
tudományából úgy tudja felvilágosítani a
zsenge, homályos elmét, hogy az megsze-
resse általa magát a tudományt.

Száraz tudósokra a paedagógiának
nincs szüksége. Azok csak értekezzenek
az akadémia és a tudós társaságok ple-
numa előtt, a katedráról pedig meleg
szívű, ép lelkű emberek hirdessék a tudás
igéit.

Ezt jegyezzék meg most, az új is-
kolai év elején a professzor urak s ha
ezzel a törekvéssel fognak bele nehéz, nagy
munkájukba, a siker és az elismerés fogja
jutalmazni küzdelmüket.

* Wlassics miniszter jelöltsége.

Beavatott forrásból közölhetjük, hogy Wlas-
sics miniszter eddigi kerületében, Csáktornyan
vállal továbbra is mandátumot s így a pécsi
jelöltséget, ha föl is ajánlanák neki, nem fo-
gadja el. Csáktornyan ugyanis úgy áll a dolog,
hogy Wlassics megválasztatása ott biztos, de
épolly biztos a néppárt győzelme is abban az
esetben, ha a szabadelpárt nem Wlassicsot,
hanem más kormánypartí jelöltet találna föl-
léptetni.

* Titkos miniszteri rendelet és a közelgő választások.

A fővárosi lapok
utján nemrég az egész ország sajtóját bejárta
az a hír, hogy a pénzügyminiszter szigorú
rendeletben hívta fel a pénzügyigazgatóságokat,
hogy aratás után a legerélyesebben foganato-
sítsák az adóbehajtásokat. Sok kommentárra
adott alkalmat ez a miniszteri intézkedés s a
legtöbb lap vezető helyen kifejtette ennek a
rendeletnek helytelenségét. A pénzügyminiszter
magatartását ezek a borsos kommentárok egy
cseppet sem ingatták meg s úgy látszott, hogy
a pénzügyigazgatóságok nem is fognak visz-
szariadni a miniszteri ukáz végrehajtásától.

Dr. TOLNAI

VIZGYÓGYINTÉZETE

Pécsett a sétatéren.

Összes vizgyógyműveletek közös és elkülönített teremben.

Massage villanyos fényfürdő. (soványító kúránál) gőzszekrény.

Meleg ásványfürdők. Reichenhalli rendszerre berendezett boléngőz-osztály.

A vizkúra különösen javalva van, gyenge idegzetűeknél, gyomor és belek renyhességénél, Álmat-
lanságnál, szédülésnél, idült rheumánál, általános gyengeségnél stb.

Modern berendezés. — Orvosi felügyelet. — Mérsékelt árak. — Felvétel naponta

d. n. 4-6-ig.

Amit azonban a lapok cikkei nem tudtak elérni, azt keresztülvitték a — *köszelgő választások*. Széll Kalman, a nagyhangú frázisok szerencsés kezelője, a választások küszöbén hamarosan belátta, hogy a pénzügyminiszter önértékes buzgósága igen kellenetlenné tenné a kormány választási koncertjébe s szépen lefuvatta a kemény rendeletet. *A pénzügyminiszter ugyanis titkos rendeletet küldött az ország pénzügyigazgatóságaihoz, melyben bisalmisan utasítja a miniszter a pénzügyigazgatóságokat, hogy előbb kelt rendeletének hatályon kívül való helyezésével a legnagyobb kimérettel és tapinlattal járjanak el az adótartozások behajtásánál.*

A pénzügyminiszter ur tehát ügyesen csavart egyet a nagy állami gépezeten s a rideg kalkulusok helyett a humanizmus szépen csengő áriáját helyezte a nyekergő siplóárába. Természetesen most már nem látszik *«cél-szerűnek»* az adóbehajtások kimérettel fogantatása, a magas kormány nagy kegyelme-sen előléptette a népet gondolkodó és érző emberekké, a kik iránt nem csak illendő, de kötelessége is az államnak humanizmust tanu-sítani. A pénzügyminiszter ur tehát visszavonta előbbi rendeletét és ráparancsolt a pénzügyigazgatóságokra, hogy tapintattal legyenek és lehetőleg a minimumra redukálják a végrehajtásokat és az árveréseket. A boldog nép pedig csürrhéttől tódul majd a választási urnák elé, torkaszakadtából ordítva: *«Eljen a kormány! — Legalább úgy gondolják ezt odafönn, a miniszteri bársonyszékben.*

Az orosz cár francia földön.

(Compiègne.)

Pécs, 1901. szeptember 7.

Franciaország egyik legcsendesebb városka, mely harminc év óta már ugyszólván teljesen feledésbe merült s a szellemesség hazájában egyébről nem volt nevezetes, mint a régi Picard közmondásról: *«oly jól aludtam, mintha Compiègne-ben lettem volna»*, a napokban a cári pár látogatása következtében hivatalosan Európáé figyelmét magára vonni.

Érdekes lesz talán megmutatni, hogy a történelem színpadán nem először tűnik fel a világ előtt e 14498 főnyi lakossággal bíró város, mely az Oise folyó mellett Franciaország egyik őserdejétől körítve fekszik a legkiecsibb vidéken, hol a középkorban a *«Kerek Asztal»*

lovagjai tartották Ariosto által megénekelt összejöveteleiket és véghezvitt hőstetteik nem egy lovagregénynek és balladának képezték érdekfeszítő témáját.

Compiègne-ről sokan azt állítják, hogy már Julius Caesar idejében létezett. Legalább a városkától nem messze fekvő zöld halmot máig is büszkén *«Caesar táborá»*-nak nevezik. Ez azonban nem sokat bizonyít. Sokkal több bizonyítékot szolgáltatnak az ásatások alkalmával előkerülő római urnák és pénzek, mert kétségtelenné teszik a város régi eredetét. A merovingi királyok idejében Compiègne már nevezetes szerepet játszik. Chlodvignak székhelye volt és I. Lothár itt fejezte be lelkiismeretfurdalásokkal telt életét, miután fiát, annak feleségét és gyermekeit egy szalmakunyhóban, hová menekült, elevenen megégettette.

833-ban itt fosztotta meg trónjától atyját, Kegyes Lajost, lázadó fia Germán Lajos. Hebegő Lajost itt koronázták meg 877-ben s ugyanitt halt meg két évi dicstelen uralkodás után 879-ben. Eudes párisi grófot itt választották meg királyvá 888-ban. 1230-ban castiliai Blanka királyné itt ismertette el fiát, IX. Lajost. Ugyanitt fogták el az Oise partjain 1430. május 24-én D'Arc Johannát az angolok és a velük egyesült burgundiak burgundi Fülöp vezérlete alatt. A város azonban hősiességgel tovább védelmezte magát. A compiegne-i férfiak és nők, különösen a nők, méltán kivívták maguknak a compiegne-i nevet.

Egész október hónapig tartották magukat a legnagyobb elszántsággal, míg csak a Vendôme, Boussac és Xantrailles által vezérelt felmentő sereg meg nem érkezett, melylyel egyesülve az angolokat visszaszorították. Itt temették el a Clément Jakab barát által meggyilkolt III. Henriket, az utolsó Valois királyt, a Kopasz Károly által alapított híres *«királyi apátság»*-ban, melynek ma már csak némely maradványait látszanak. 1634-ben itt lépett egységre Franciaország Hollandiával Belgium elfoglalása érdekében, 1768-ban pedig a compiegne-i egyezményvel nyerte meg Franciaország a máig is birtokát képező Corsica szigetét a genuaiaktól. A compiegne-i kastélyban fogadta a király, XV. Lajos, ifjú menyjét Mária Antoinettet, a szerencsétlen véget ért XVI. Lajos feleségét.

Magát, e történelmi nevezetességű kastélyt, mely most a cári pár lakóhelyéül fog szolgálni, még XV. Lajos a *«bien-aimé»* (nagyon szeretett) király kezdte Gabriel építész tervei szerint építtetni.

A kastély külseje nem mutat valami monumentális épületet, belső berendezése, a butorzat, szőnyegek és függönyök, emléktárgyak, szobrok és festmények azonban világhírű nevezetességgé teszik. — Már Mária Antoinette tiszteletére olyan butorzatot kapott, mely Reisner és Guottiere nevét halhatatlanná tette. Az ifjú királyné hálószobája, mely most is érintetlen azóta, egyetlen a maga nemében az egész világon. I. Napoleon 1810-ben Mária Lujza ifjú császárné tiszteletére a kastély legnagyobb részét újjáalakította. Girodet festette a frescokat, Fontaine rendezte be a Tündérországba beillő parkot. 1811-ben a császárné egy szeszélye következtében, ki a schönbrunni híres lugas szépségeit ecsetelte Napoleon előtt a compiegne-i park hátrányára, a császár azonnal magához hívatta Fontainet és a legnagyobb titokban elrendelte, hogy legfeljebb hat hét alatt a schönbrunni lugas készen legyen, de még szebb kivitelben és nagyobb méretekben.

Mit meg nem tett volna Napoleon neje kedvéért, ki ekkor már anyának érezte magát és mit meg nem tett volna Fontaine, ha a császár parancsolt? Éjjel-nappal lázasan folyt a munka. A lugas váza kovácsolt vasból készült legnagyobb részben; borostyán, vadszőlő, virginia, jaszminok és mindenféle kigondolható kuszó növényekkel vándoroltak titokban a compiegne-i parkba, de minthogy csodát Fontaine sem tudott hat hét alatt tenni, hogy az árnyék a lugas belsejében teljes legyen, mesterséges lombozattal érte el azt, hogy a napsugarak elvétele tudtak betévedni e szentélybe. Midőn az udvar megérkezett, az illúzió oly teljes volt, hogy a császárné lelkesülten kiáltott fel, a hosszú séta alkalmával, midőn még alig tették meg a lugasnak háromnegyed részét és már a fáradság miatt le kellett ülnie:

— Hiszen ez valódi Schönbrunn, csak hogy még mennyivel hosszabb!

E lugas még ma is létezik, de már nem olyan hosszú és eléggé elhanyagolt. III. Napoleon újra vissza akarta állítani eredeti nagyságában és pompájában. A terveket már el készítették, de az 1870—71-iki háború megakadályozta azok kivitelét. . . . Azóta Compiègne csendes városka lett, hol olyan jó izüen lehet aludni. Vajjon a minden oroszok cárjának álmát nem fogják-e megzavarni a letiport Lengyel és Finnország szabadságának szomorú nemtői, a XIX. századvégi békeapostol előtt nem jelennek-e majd meg a lángba borított

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A *«Pécsi Figyelő»* eredeti tárcája. —

Most már tagadhatatlanul benne vagyunk az úgynevezett *«szezónban»*. Pezseg az élet mindentelé. Csak maga a természet kezd lassan, csendesesen alábbhagyni pezsgéséből és indul a hervadás, elmulás felé. Mert hát itt van már a *«szeptember»*, melyről így énekel egy hívatott ismerője:

«Lassu hullásnak indul a lomb, előbb megsárgul, elsápad, hogy meg kell válnia testvéreitől, szülőjétől. Elsárgul, elsápad és lehull a sárba. Hűvösek a holdvilágos éjjelek. A nyári éjszakák misztikus félhomálya, zsongással teli csendje helyett immár halotti csend borul a tájra. Az éjszakák szerelmi élete megszűnt. Künn a természetben már rég megtalálta mindegyik a maga párját. Elnémul hivatott szózatuk a szerelmes himeknek. És nem zsong a bogár, nem zümmög az éji élet itt künn az 1sten nagy természetében. A mint reszket a holdfény a tó csendes vizén, úgy reszket minden az éj hűvösségétől. Hova lettetek andalgó párok, a kik együtt néztétek a csillagok ezreit; hová ti édes sóhajok, kik megtöltöttétek az éjszakákat? Csend van im-

már idekűnn, csak a szél sóhajt néha-néha a nádokon keresztül és egy-egy éji ragadozó madár szeli a levegőt bátor szárnycsattogással. Egyedül az övé most már az éj birodalma.

— Szeptember van!

Ujra találkozunk, kik a tavasszal elváltak. Ujra elválnak, kik a nyáron együtt voltak. Hány édes reménye a hosszú téli éjszakáknak vált valóra! Hány édes álma a leányszíveknek foszlott szét és hullt le egy szirma élte virágának, egy hulló, sárga, hervadt levél . . .

— Szeptember van!

Hogy elcsöndesedik minden odakűnn a természetben, kezdődik a nyüzsgő, mozgó élet a városban. Megindul a rövid ideig elcsitult élet áradatja. A gyermekek gondtalan élete megszűnik. Fejcsóválva, aggodalmas arccal nézik az új könyveket. És kezdődik a hajszá, vad, kegyetlen és borzasztó! Mennyivel szebb, nemesebb és egyszerűbb a küzdelem künn a természetben, hol az erős hatalmánál fogva legyűri a gyengét, mint itt az emberi életben, hol a fufangosabb, alattomosabb legyűri az őszintét, az egyenest. A rossz ember a jó embert. Gyürkőzettek hát neki, ti, létért küzdő szegények! Taszítsátok félre utatokból, kegyetlenül, vadul a nálatoknál jobbakat! Hisz ezt nevezitek ti életnek és elmulik életek öröm nélkül. És elmulik a nyaratok.

— Szeptember van! . . .

Igen, szeptember van, a mikor megnyílnak az iskolák; hazatérnek a nyaralók; érik a szőlő és készülődnek más tájra a vándor-madarak.

A poétikus, szép ősz beköszöntött szeptember elsejével. És erről az *«elsejéről»* is szólhatunk egyetmást, a hogy egy panaszos írás elmondja az ő panaszos sajtáságait:

«A hosszú, harmincegy napos hónap után eljött a napokban hasonlóan bővelkedő szeptember hó elseje. Várva-várt napja ez a hónapnak, a melyhez sok szép reményt szokás fűzni, de persze csak azért, hogy minél több maradjon teljesedés nélkül. Adós és hitelező elszánt harcot folytatnak egymással, mert az egyik azt hiszi, hogy elsején mindenki fizetéképes, míg a másik fél tagadja erősen. Van, a ki nem is meri kezébe venni a pénzt, — fel is megy segíteni az asszony, a ki haza is kíséri, nehogy bebotaljék valami hűsítő helyre, a hol nagyon hamar el lehet feledni, hogy otthon előtt a leves, hogy várják a — hitelezők. Bizony sok fejtörést ad az az elseje mindig. Pénzt lát mindenki ugyan — de csakis lát, mert ezen a napon a pénz úgy forog, mint a gőzkocsi kereke. Aztán, ha eleget látna minden ember ebből a legőzbb mozgató erőből, úgy hagyján volna, — de nincs . . . nincs . . . nincs . . . A részletek emésztik az embert és a kamatok — elsején. Bizony nagy gond ez, mindenkit kielégíteni és aztán —

búr farmok kinematogramjai, az éhező és beteg aggok, özvegyek és gyermekek segélykiáltásai nem hatnak e el hálósobájáig: Fehér cár, te oly hatalmas vagy, egy szavad elég volna nyomorúságuknak véget vetni, te vagy a világbeke apostola és ime, mégis hadgyakorlatokat jöttél szemlélni ide a csendes Compiegnebe?

Vagy talán csak épen azért jött volna, mivel itt oly nyugodtan lehet aludni . . . ?

(—ya—)

Hírek.

Pécs, 1901. szept. 7.

A mai cselédek.

— Levél a Jucitól. —

Nacscsága!

Vérző szívvel írom ezeket a sorokat, de megírom. Én már életemben sokat promenádoztam, sokszor is följelentem a rendőr, hogy a törülörnyot kiráztam az ablakon, de én avval nem törődök, hanem mátul fogvást bubánatos vagyok.

Nacscsága!

Hogy cudarnak mondott, hogy hozzám vágta a főzőkanalakat, hogy elvette tőlem a kapukulcsot: — az min nem számít. Vannak nacscságák a világon, akik ehhez értenek!

De meg az se bánt, hogy a mult vasárnapi kimenőmet elfogta. Hát ez nem volt szép nacscságától. De én megbocsátottam, mert ott volt uzsonán a királyi tanácsos ur nyolc sivalkodó gyermekével, a feleségével, meg két dajkaleánnyal. Sokat is zabáltak. A nacscsága is mondta. De én tudom mi a tisztesség. — Eltagadtam.

Hála a jó Istennek, még eddig nem igen vesztünk össze. A tekintetes ur, akinél előbb voltam, azt mondta, hogy nekem birkatürelmem van. Van hát, akihez van!

De zokon esett ez a beszéd. Már hogyan is lehet az én türelmemet a birkáéhoz hasonlítani? Fel is mondtam neki elsején. De a rendőrségnél azt mondták, hogy elsején nincs felmondás, — mondjak föl tizenötödikén.

Üsse a part! Elgyűttem a helyemről szó nélkül. Vagyok én, aki vagyok! A gazdám meg, hogy sohse adjon neki jó módot az Isten! — nem átallotta, hogy odaálljon, aztán pörölgjön velem a törvénynél. Eb ura fakó!

egy hónapig újra eléldégni a maradékból. Lehetetlen is ez! Foldozni kell folyton s e foldozási küzdelemben unja meg az ember életét, fásulttá lesz és rideg, kit nem érdekel semmi! Hja, azok az első határidők! Bizony sok családapa és családanya fekszik le elsején sirva, hogy huzza aztán az élet nehéz igáját a családapa miatt. Persze családtalan, gazdag fiatal urak, vagy könnyelmű egyéneknek más színezetű az első, — megeresztik a jókedv csapját s aztán, — egy hónapig ismét bójt van!

— Ez az élet!

A mely bizony bajjal jár. Különösen, ha egy kis dicsőség is fűződik hozzá, akkor kétszeres a baj vele. Ime, itt vannak a királyváró bisottságok. Hogy ezeknek nincs sok bajuk a diszitással, elszállásolással, rendszertel, azt még az ellenségük sem tagadhatja. Még mindig üléseznek; még mindig bajlódnak a költséggel s ezenközben azonban már csinálják a diadalkaput; emelik a zászlótartó longinákat és kezd valami különös, megszkott mindennapiságból kizavart képet ölteni a város.

Csak az ég borongós, egytormán esőre hajló fölöttünk. Ez is jelzi a szeptembert, melynek eseményeit így énekli meg egy jókedvű poéta:

•Szeptemberre már hazatérnek.

A legkonokabb nyaralók;

— gondoltam, — ha ő nem szégyenli, én se! Bizony megmondtam neki a szívemen valót; meg azt is, hogy a felesége tilosba botorkál. Persze nekem nem hitte el. Meg is büntette. Négy egész koronát kellett leszurkolnom, — de megfizettem, csak hogy egyszer már kiöltöttem rajta a mérget.

Nacscsága!

Magára nem haragszok. Maga igen áldott lélek volt, mert mindig megmonda, hogy kivel megy sétálni, ha az ura nincs itthon. Ez jól esett az én szívemnek, mert szeretem, ha bizalmas velem valaki.

De hát most már nem tűrhetek tovább. A keserűség epéje öntötte el a szívemet. Így olvastam egy románban. Szépen is volt az mondva, nacscsága.

Nem is panaszkodnék el másnak, mint csak magának. Tudhassa nacscsága, hogy volt egy trombitásom az 52-ösöknél

Persze, hogy tudta, hiszen maga is mondta, hogy milyen szépen fujja a cipist-rángót!

Igaz is, igen szépen fujta. A szívem reszketett a gyönyörűségtől. A nacscsága kapitányára nem is gondoltam olyankor. De hébe-közbe mégis gondoltam, mert eszembe jutott a nóta:

Ne kíséren a kapitány,
Nem vagyok én dáma;
Én vagyok az édesanyám
Legkedvesebb lánya.

Mert hát énnekem csak egy szegény kis trombitásom volt!

De most már nincs!

Nacscsága! Ha magától elpartolt volna a kapitány, mit csinált volna?

Tőlem nem partolt el — úgy vitték el. Nem értem, minek a császár urnak egy szegény trombitás? Elég lenne neki egy pár dobos is! Most elvitték nagy manéberre. Két hétig ázik valahol s én nem tarthatom a feje fölő a nacscsága selyem-esernyőjét, két hétig fázik valahol s én a kapuajban nem teríthetem rája a nacscsága berliner kendőjét.

Nacscsága!

Ha van szive, értheti a bubánatomat. Ne is keserítse el, ha felmondok.

Nacscsága!

Én megyek, mert tovább nem szenvedhetek. A jó Isten áldja meg nacscságát. Könnyű magának, mert kapitánya itthon maradt! De az én szegény kis trombitásom idegenben busul.

Hogy szörnyen megfogyott a pénzük, — Megállapítják e valót.

Oszt' kezdődik a takarítás,
Van otthon lárma, zűrzavar,
A férj uram nem szalmaözvegy,
A férj uram levest kavar.

Szeptemberre sok-sok vezércikk

Lát napvilágot mindenütt.
A pályaválasztás a téma, —
Olvashatsz erről sok betűt.
Megtanulod a cicerókból,
Hová add kedves fiadat,
Ki minden éjszaka titokban,
De szemtelenül kimarad.

Szeptemberre már becsukódik

A hangos nyári mulató
S e szomorú tény napjaidra
Minden bizonynyal kiható.
Korábban kelsz, korán lefekszel,
S bevallod, hogy unatkozol;
A kedves nőnek pamutot tartsz,
Lemondva szived álmiról.

Szeptemberre im konstatalod,
Hogy meghizott a feleség,
S erszényed fordított arányban,
Soványabb lett, — mint sohse még.
Hiteibe vásárolsz a boltban,
Szorongva várod elsejét,

A lelkem sir bujában. Azért törtem el reggel a teaszerviszt is. Ne haragudgyék érte nacscsága; ha van szive hozzá, fogja le az árát a léremből, mert én már ugys megyek a regiment után.

Ha utközben elveszelődök, ejtsen értem egy pár könnyet! Csókolja a kezét:

a Juci leány.

A másolat hitelül:

F-a.

Egy zacskó pénz a szegényeknek

(A jótékony és a hivatalos rendszer.)

A mai postával csomagként szerkesztőségünk címére egy zacskó pénz érkezett, azzal az utasítással, hogy adjuk át a városi szegények részére. A zacskóban pedig — a mint a zörgésből itéltük — *csupa egyfilléres volt*, összesen két forint 50 krajcár értékben. Küldte Wagner István, Budapestről, kinek megbízása szerint jártunk el s a zacskó pénzt ma délelőtt átadtuk a városi pénztárban a szegények alapja javára. *Kérnünk kell azonban mindasokot*, kik talán a jelenlegi módon akarnak a szegényeken segíteni, hogy a jótékony adományt vagy egyenesen a városi pénztárhoz, illetve a *Tanácsosok küldjék*, vagy valami jótékony egyesülethez, mert nekünk *nincs kedvünk még egyszer azt a torturát végigszenvedni*, a mibe ma került, míg sikerült a zacskó pénzt rendelkezési helyére juttatnunk. Ugyanis egyik munkatársunk fogta nagy diadallal a zacskó pénzt s vitte be a városi pénztárba.

— Hoztam egy zacskó pénzt a szegényeknek; mondta jótékonyágtól remegő hangon.

— Igen? Hát mit csináljunk mi vele? kérdezte komoran a pénztárnál ülő ur.

Kiküldöttünkben elhült a vér. Ő a szegényeknek visz pénzt s azt kérdezik, mit csináljanak vele? Talán nincsenek is szegények? Vagy csak nem választási kasszának való lesz ez a zacskó pénz?

— Hát kérem, tördelte nagy bizonytalansággal a mondani valóját, nekünk ezt a pénzt Budapestről küldték a szegények javára. Tessék elhelyezni a szegénypénztárban.

— Azt így nem lehet. Előbb kérvényben kell kérni erre nézve a Tanácstól az engedélyt!

— *Az engedélyt?* Hát már a jótékony-sághoz is engedély kell?

— Vagy tessék, osszák ki önök a szegények között. Nekem azonban a pénztárba

Hogy megtöltsd s nyomban kifoszszad
A házi pénztár belsejét.

Szeptemberre kis otthonodban
A naftalin előkerül.
És kényes orrodát, tődötet
Megcsiklandozza emberül.
Te fujsz, köhögysz, hápogsz, meg tüsszögsz.
Megbódult fejjel szédelegsz,
S párodnak hizelegve mondd!
„Oh, az igazi élet ez!”

Szeptemberre már megrohanják
Az összes zálogházakat,
Megindul az überciherek
Írányában nagy áradat.
A nyári ruhák beváltódnak,
Helyébe kapsz übercihert;
Jövőre meglordul a rendje, —
Nyárit cserélsz a téli helyett.

Szeptemberre már az uborka
A szereplésből kikopék
Es véle együtt a szezon is
Eloszlik, mint a buborék.
Nem akaszt már a bőszipoter,
Nincs sirásás, sötét gyanu,
Nem is égetnek szagos gyantát,
S nem nyilik a börtönkapu.

Szeptemberre már nem jelen meg
Mindennap egy-két cáfolat,

csak tanácsi szám alatt lehet bevételezni. Tessék egy rövid kérvényt írni s azt majd a számvevőségél számfejtik.

Munkatársunk indult fel az emeletre. Ott sietve megirt egy ötsoros kérvényt s vitte a számvevőséghez.

Onnan azonban ismét az emeletre küldték.

— Tessék előbb beiktattatni.

Az iktató hivatalból már egy szolgáló kíséretében vonult fel újra a számvevőséghez.

— Most már hivatalos személy kíséretében jövök, a dekorum kedvéért.

— Helyes. Ime itt beírjuk az adományt.

A kérvényre ráírjuk, hogy bevételezendő a szegényalap javára. Tessék, itt van a nyugta, a mit a pénztáros a befizetésnél aláír. És itt ez az ellennyugta; ezt tessék Önnek aláírni.

Munkatársunk megtette. És a nyugtával, meg az ellennyugtával ment le a pénztárhoz. Az iktató szolgálója pedig a kérvényt leste, hogy arra a bevételezés rávezettévé, felvigye azt a levéltárba.

A pénztárnál első sorban a zacskót felbontották s megolvasták. Tessék elképzelni ötszáz egyfilléres megolvastása milyen kellemes lehet. De az összeg hál' Isten passzolt s a nyugta alá lett írva, mely szerint a 2 frt. 50 kr. befizettetett a városi pénztárba a szegények javára.

— Végre! — sóhajtott fel munkatársunk. — Ennyi idő alatt megirtam volna egy kétszeres rablógylósságot!

És sietett kifelé, miközben az ötszáz darab egyfillérest ismét megolvastó pénztári szolgáló utána dörmögte:

— És ezt a letétpénztárba teszik!

S mondja még valaki, hogy a magyarországi közigazgatás — nem egyszerű!?

Napirend 1901. szeptember 8-án és 9-én.

Naptár: vasárnap, szeptember 8. — Róm. kath. Kisasszonynapja. — Prot.: Korbinián. — Görögkel. (aug. 26.) Adrián. — Zsidó: Elul 24. — Nap két 5 óra 13 perckor; nyugszik 6 óra 8 perckor. — Hold két éjféltől 21 perckor; nyugszik 3 óra 30 perckor délután. — Hétfő, szept. 9. Róm. kath.: Péter. — Prot.: Gorgon. — Görögkel. (aug. 27.) Pöémén. — Zsidó: Elul 25. — Nap két 5 óra 14 perckor; nyugszik 6 óra 6 perckor. — Hold két éjjel 1 óra 28 perckor; nyugszik 4 óra 5 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változékony, hűvös idő, elvélve csapadék várható.

Népgyűlés a gyár-u. 7. szám alatt vasárnap fél 10 órakor.

Lassale-ünnep vasárnapeste 8 órakor ugyanott.

Báró Hirsch Mór-egylet közgyűlése vasárnap 3 órakor a városházán.

A vastag, nagy steinsrift betűkre Reaköszönt az alkonyat.

A bus riporter elfogyasztja

— Mit nyáron költött — a kacsát,

S letörve megroskadt inakkal

A semmiségbe olvad át.

Az idei szeptember pedig sok sok szeptembernél érdekesebbnek ígérkezik. Vége az országgyűlésnek; kezdődnek a választási küzdelmek. Ugyanekkor folynak a hadgyakorlatok s katonavilág járja mindenfelé s itt nálunk, Pécsen is.

Ennyi szenzációs esemény mellett eltörpül a német császár elégtétel, kihez Csun herceg bűnbánólag zarándokolt. Elettörpül a pestis réme, még ha akár Szentlőrincen akarnak is pestisgyanus utasokat fogni. Elettörpül az angolboer háború végső akkordja. De él még a hét végére eső merénylet is. A merénylet Buffalóban történt s áldozata az Egyesült Államok elnöke, Mac Kinley lett. A tettes, ha elfogják, ezt a merényletet bizonyára — megsínyli.

Kövágó Órs.

— (Erzsébet királyné emléke.)

Kedden lesz Erzsébet királyné gyászos halálának évfordulója. Ez alkalmából a polgármester ma a következő meghívót intézte a városi bizottsági tagokhoz: »A midőn a kirendelt sors három évvel ezelőtt elragadta tőlünk Erzsébetet, Felséges királynénkat, hazánk rajongóan szeretett nemtőjét, vérző szívünk fájó és a felejthetetlen iránti hála érzelmektől indítva elhatározta törvényhatóságunk, hogy életünknek a legszomorubb évfordulóján — szeptember hó 10-én a város kegyurasága alá tartozó templomokban örök időn át ünnepélyes gyászistenti tisztelet tartassék s ezen a város hatósága kellőképen részt vegyen. Ebből folyólag tisztelettel értesitem, hogy f. hó 10-én a székesegyházban reggel 9 órakor tartandó gyász isteni tiszteleten kívül a város kegyurasága alá tartozó templomokban (belvárosi, szent ferencrendi és szent Ágoston templomokban is) és pedig délelőtt negyed 11 órakor ünnepélyes gyászistentisztelet fog megtartatni, — egyben pedig felkérem, hogy ugy a székesegyházi, mint az Uraságod által képviselt választó kerületnek, illetőleg lakhelyének megfelelőleg az illető plebánia templomban tartandó gyászistenti tiszteleten részt venni sziveskedjék. Gyülekezés mondott napon 3/4 9 órakor a felső sétatéren, illetőleg 10 órakor a városház, szent. Ferencrendi és szent. Ágoston templomok előtt. Pécsen, 1901. szeptember 6-án. Majorossy Imre, polgármester.

— (Negyven ezer koronás alapítvány.) Miként megbízható forrásból értesülünk, Brázay Kálmán, pellérdi nagybirtokos, szalántai választókerület országgyűlési képviselője, közismert jótékonyát újabbakkal tetézi, mert még a múlt év folyamán egész vagyont képviselő összeget tett le a magy. földhitelintézetnél, hogy abból jótékony alapítványainak egész sorozatát bontsa ki. Ezen jótékony alapítványai közül a pécsi m. kir. honvédhadapródiskolai 10.000 koronás, egy honvéd katonai főreáliskolai 30.000 koronás alapítványok már életet is nyertek, a menyiben az alapító oklevelek az illetékes fórum előtt immár be is mutattattak. A jótett önmagát dicséri, azért a nemes alapító nem szorul dicséretünkre, de sőt félünk, hogy jelen közleményünket is indiskréciónak fogja tekinteni, mert az alapító oklevelek bemutatásánál azon egyetlen kérése volt: hogy azok a küszöbön álló politikai harc befejezése előtt nyilvánosságra ne hozassanak. Mégis a közérdeket és nyilvánosságot képviselő sajtó az igaz érdek meglátásánál csak saját kötelességét ismeri. Egy egész élet tisztas munkájának, a hazaszeretetének, a bőkezűségnek gyümölcsei ezen alapítványok s ez értéküket megsokszorozza. Az, a ki a munkában, a munka által lett nagygyá, ad most segílyt a jövő nemzedéknek a megneveléshez.

— (Az 52-ik gyalogezred karmestere.) Scharf Róbert elhunytával tudvalevőleg megüresedett a pécsi 52-ik gyalogezred zenekaránál a karmesteri állás. Ez állásra az először hirdetett pályázatra jelentkezők közül Janda N. karmester választott meg. Ő azonban nem foglalta el az állását, hanem Egerbe ment a 61-ik gyalogezred zenekari karmesterének. Az újra kitűzött pályázat után most tartották meg a választást

és az 52-ik gyalogezred zenekarának karmesteréül az elhunyt karmester fivérét, Scharf bécsi karmestert választották meg, a ki az első választáskor is a tisztikar szavazatának nagyrésztét nyerte. Az új karmester már meg is érkezett Bécsből, hogy háziezredünk zenekaránál karmesteri állását elfoglalja.

— (Kinevezések.) A m. kir. miniszterelnök a fiumei és magyar-horvát tengerparti királyi kormányzósághoz dr. Dárday Dezső fiumei kir. törvényszéki albirót miniszteri segédtitkárrá, Manasteriotti Heliodor, miniszteri segédfogalmazót miniszteri fogalmazóvá nevezte ki.

— (Katonai előfogatok és a karhatalom.) Tudvalevőleg sok rekrimnációt okozott a fogattulajdonosok körében a katonai előfogatok kirendelése. Már a vármegye is vállalkozott vagy háromszáz katonai előfogatok kirendelésére; de ez is kevésnek bizonyult s egyre jobban szükségessé vált, hogy az előfogatokat a pécsi fogattulajdonosoktól rendeljék ki. E kirendelés ellen azonban sokan tiltakoztak s e tiltakozás eredményeképp most a polgármester a következő felhívást adta ki:

»Felhivatnak azon előfogatok és kocsi tulajdonosok, ki a városi szállásmesteri hivatal által a jelen kivételes állapotban a katonai személyek vagy csapatok részére akár a személy, akár a podgyász továbbszállítására felszólíttatnak, hogy e felszólításnak haladéktalanul eleget tenni törvényes és hazafias kötelességüknek ismerjék, mert ellenkező esetben az előfogatok biztosítása miatt a karhatalom alkalmazása mellőzhetlen. Pécs, 1901. szeptember hó 6-án. Polgármester.

— (Zrinyi ünnepély Szigetvárott.) Szigetvári levelezőnk írja: Zrinyi Miklós hős halálának évfordulóját ünnepelte f. hó 6-án városunk. Mozsárlövés és a zászlók sokasága jelezte a napot, este pedig a szobor és a Zrinyi-tér körüli házak ablakai tényszeren ki voltak világítva. Az ünnepi beszédet Bárvarth Gyula a »Délsomogy« felelős szerkesztője mondta nagyszámú közönség jelenlétében, mely után táncestély volt az »Olvasó Egyletek«-ben és »Polgári Kaszinóban.«

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: szept. hó 7-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 800, az ellentartóban 230 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 946 köbméternek találtatott. (A magán vizvezetékek a mai nap folyamán lezártak.)

— (Kerékpáros verseny.) A pécsi Polgári Kerékpáros-egylet holnapra kitűzött országuti versenyét f. hó tizenötödikére halasztotta. A verseny első nyertese a »Pécsi Polgári Kerékpár Egylet bajnoka« címet nyeri. A verseny délután három órakor kezdődik, — természetesen, ha a mostani borus időjárás miatt az eső el nem mossa a jövő vasárnapra is.

— (Képviselői beszámoló.) Hentaller Lajos, a dárdai kerület országgyűlési képviselője, holnap (vasárnap) tartja beszámolóbeszédét a kerület választói előtt Monostoron. Hentaller, ki Gyulán lép fel a mostani választásokon, kit különben Kunszentmártonban is jelöltek, holnap bucsuzik el a dárdai kerület választóitól s maga helyett Herman Ottót, a kiváló tudóst fogja ajánlani jelöltül.

— **(Tábori posta.)** Mint értesülünk, a holnap két napi tartózkodásra Pécsre érkező 31-ik hadosztály és a hozzá tartozó ezredék számára a »Pannonia« két szobájában állították a tábori postát, hol a szolgálatot a cs. és kir. vasuti és távirtda ezrednek a 31-ik hadosztályhoz szolgálat tételre berendelt tisztje teljesíti a szolgálatot. A tábori posta helyét nappal zászló, éjjelre pedig egy vörös lámpa fogja jelezni.

— **(Adóhivatali hírek.)** A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság ifj Szalay József, szigetvári lakost, a szigetvári kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségű gyakornokká nevezte ki.

— **(A városi iskolaszék)** ma délután 3 órakor a város közgyűlési termében Majorossy Imre polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen Schneider István, felügy. igazgató, Egry József ügyvéd, Kiss József, ügyvéd, dr. Jobst László ügyvéd, Vassary Gyula rendőrőrkapitány, Kristóf József bányatelepi plébános, Stern Karoly ügyvéd, dr. Vass Bertalan, főgimn. igazgató, Kelemen László kanonok, Dobra Imre és Germán István tanítók, a tantestület képviselőiben, Perls Armin főrabbi, Károly Ignác apátplébános, Csierer Elek dr., városi tiszt főorvos, Kelemen Mihály, ny. főörzsorvos, Kindl József, keresk. tanácsos, Souly János, ügyvéd, Magenheim József, belv. apátplébános, Hricsovsky Timót terenczendi kvardian, Szieberth Nándor ügyvéd, Fekete Mihály, főügyész, Böhm Kajetan és Graumann József, iskolaszéki tagok jelentek meg. A jegyzői tisztet Tróber Aladár dr., városi főjegyző teljesítette. Elnök az ülést megnyitván indítványozza, hogy az elhunyt Ratkovics Ferenc iskolaszéki tag-

nak elhunyt fölötti részvétet s az elhalt érdemeit iktassák jegyzőkönyvbe, mit az ülés egyhangulag elfogadott. Ezután a még múlt évben megválasztott de eddig esküt nem tett tagok, közöttük Schneider István felügyelő igazgató is, ki eddig hivatalból volt az iskolaszék tagja, a hivatalos esküt letették. Majd felolvasták a felügyelő igazgató ama jelentését, a mely szerint a belvárosi iskolában 432 fiu és 214 leány, az ágostonteri iskolában 478 fiu és 401 leány, a felső vámház utcai iskolában 305 fiu és 275 leány, a szigeti külvárosi iskolában pedig 474 fiu és 387 leány iratkozott be a folyó 1901/902 tanévre. E tekintélyesen megszorított számokra tekintettel felügyelő igazgató hat párhuzamos osztály felállítását kéri, mit az iskolaszék engedélyezett.

A polgári leányiskolában 258 növendék iratkozott be. Megjegyzendő azonban, hogy az említett iskolákban a beíratások számának emelkedése még várható. Tróber Aladár dr. ezután felolvasta a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszternek ama leiratát, melyben a belvárosi leányiskolára nézve az iskolaszék hatáskörét bizonyos tekintetekben megszorítja s erre az intézetre elsőfokulag a tanfelügyelőség hatáskörét terjeszti ki. A leiratot tudomásul vette az ülés és a felügyelő igazgató előterjesztése folytán elhatározta, hogy a jövőben Reberics Imrét, a belvárosi polg. leányiskola igazgatóját tanácskozási joggal meg fogják hívni az iskolaszék üléseire. Majd néhány jelentést vett tudomásul az iskolaszék, s ezután áttért az újonnan szervezett tanítói állásnak választás utjának betöltésére. — Tróber Aladár főjegyző előterjeszti, hogy a pályázati határidő lejártáig tizenheten pályáztak, ezekből azonban hárman tulkoruak. A választás megejtetvén az iskolaszék 25 szavazattal 1 ellen Magyar Károlyt az ágostonteri iskola kiegészítő tanítóját választotta meg. Az egy szavazat Bubregh

János helyettes tanítóra esett. A szigeti külvárosi ovodánál üresedésben levő óvónői állásra az iskolaszék szótöbbséggel Saigrisst Annát választotta meg. Az ülés egy negyed öt órakor ért véget.

— **(Értekezlet a belügyminiszteriumban.)** Tegnap, folyó hó hatodikán tartották meg a belügyminiszteriumban a közigazgatási tanfolyamok tárgyában kitűzött értekezletet, melyen a pécsi közigazgatási tanfolyamot Kossits Kamill vm. főjegyző, a pécsi közigazgatási tanfolyam igazgatója képviselte, ki ma délbén érkezett vissza Budapestről.

— **(Mezei károk becslése)** A folyó év nyarán az elemi csapások folytán támadt mezei károk hivatalos becslését, mostanában végzik a m. kir. földművelésügyi miniszterium kiküldöttei. A Baranyamegye területére e célból kiküldött bizottság — mint értesülünk — a napokban kezdi meg működését, melynek pontos határidejét a vármegye alispánja legközelebb fogja közírárré tenni.

— **(Összeesett katona.)** A pécsi cs. és kir. 52 ik gyalogezred egyik közlegénye, ki azok közül való, kiket a nagy hadgyakorlatokra nem vittek el, hanem idehaza használnak irodai küldönc szolgálatra, ma délbén a Buzatéren hirtelen rosszul lett és összeesett. — A beteg katonát, kiről eddig még nem tudni, hogy mi okozta hirtelen rosszulletét, beszállították a csapatkórházba.

— **(Halálozás.)** Glanzer Gyuláné szül. Hegyi Étel, életének 66-ik évében az éjjel elhunyt. Temetése holnap (vasárnap) délután 4 órakor lesz a szabolicsi bányatelepyelől hazból a régi szabolicsi temetőben. Leikiüd-

Tetszett ez a gondolat Éva asszonynak. No, most megréfalja a fiut.

— No hat add ide a kosarat és aztán emelj fel óriási izmaiddal te Sámson, — hadd lássam el tudsz e haza vinni.

A fiu szemei vérben forogtak, szónélkül átadta a kosarat s aztán kissé meghajolva, két karjával átnyalábolta anyját s azt felemelé. Leopoldné balkezebe vette a kosarat s az ernyőt, jobb karjával pedig a fiu nyakát ölelé át. A fiu pedig szilárd léptekkel bár lassan, de meg nem roppanva haladt terhével a lejtős gyaloguton.

Képzeltelen zavarban volt az asszony. Érezte, hogy a fiu bizton viszi, érezte a gyermekember izomerejét; meg volt most már győződve arról, hogy ez a fiu, ha belehal is elviszi hazáig.

Először bámult a gyermek izomerején, azután pedig elgondolta, hogy micsoda Herkules lesz ebből, ha tizennyolc-husz éves lesz. Letekintett Sandor arcára; semmi veritek a szép gyermek nemes homlokán, sas orra nemes ivezete alatt már a férfiaság zsenge jelei pelyhedztek.

Elmosódott hangok szűrődtek fel az alsó utról. Éva asszonynak megvillant eszében, hogy ily helyzetben nem szabad őket látni senkinek.

— Sándor! Elhiszem már, hogy akár haza is vinnél és csodálom izmaidat; azonban most tégy le, mivel hangokat hallok s megszólálnak benünket, ha így látnának az uton.

Sándor lábra állítá Leopoldnét és sajnálkozva tűnődött azon, valjon nem-e kevésbé megbotránkoztató lett

— Nem hiszem Sándor, hogy szeretnél, mivel nem mondod meg mi bajod — mondá szigorubb hangon az asszony. — Ha szeretsz oly őszinte leszel hozzám, mint én voltam. Nos mi bajod?

— Megmondom, megmondom, mert úgy is belehalnék, ha meg nem mondanám. Ah, édes jó anyám, addig én soha többé nem leszek boldog, míg a méltóságos urat szereti, amíg találkozik vele . . . oh tudom, hogy most már örökre megharagszik rám . . . pedig édes anyám jobban szeretem, mint talán az Istent.

Az asszony felkelt a pamlagról s izgatottan lépett a kályhához a szendergő parázsra újabb tápot vetni. Szegény fiunak úgy tetszett, midőn Éva asszony a kályha ajtaját becsapta, mintha ez a csattanás az ő nagy szeretetének koporsójára dübörgő hantoktól eredt volna.

— Hát édes Sándorom, hogyan tudnád te, hogy én megtartom ígéretemet, ha azt ígérném neked, hogy szakítok a kamarással? S midőn Sándor rögtön nem válaszolt unszola:

— Nos?

— Ha megígéri édes anyám, akkor meg is fogja tartani, válaszolá a fiu s szép fekete szemeivel egyenesen tekintett Éva asszony villogó kék szemeibe.

Az asszony hosszantekintett Sándorra s aztán egy szökéssel a fiunál termett s annak arcát, ajkait csókokkal borítá.

— Nesze — okos szádra, nesze erre a fekete szemedre, no ezt a halvány arcodra, ezt meg az igazmondó szádra te édes, te jó fiam, köszönöm, hogy bizol bennem, köszönöm, hogy hiszel becsületemben. Nesze,

veért az engesztelőségét hétfőn 9 órakor tartják a szabolcsi plébániatemplomban. Elhunytát férje, *Glanser Gyula*, nővérei, valamint kiterjedt rokonság gyászolja.

— (**Tűz a vidéken.**) Mint értesülünk, Nagy-Budmérén az elmúlt éjjel kigyuladt *Schultz József* ottani lakosnak a háza, melynek teteje a tűz martaléka lett. Dacára annak, hogy a tüzet keletkezése után — úgy szólván — nyomban észrevették, a kigyuladt háztető már nem volt megmenthető, mert a szomszédoknak a nagy szél miatt arra kellett szorítkoznok, hogy a tűz tova ne terjedjen. A tűz eddig ismeretlen keletkezési okának kipuhatolása végett megindították a vizsgálatot.

— (**Szocialisták népgyűlése.**) A pécsi szociáldemokrata párt holnap (vasárnap) délelőtti feltiz órákor népgyűlést tart a gyár utca 7. szám alatt. A népgyűlésen a szokásos tárgyak lesznek napirenden; de lesz egy — a gyűlés 3 dik pontja — a mely most szerepel először a pécsi szocialista népgyűlések programjában. És ez: *szociáldemokrata párti képviselőjelölt fellejtése Pécsen.*

— („**Fecske madár messze elszáll . . .**“) A hogy ránk virradt a mai nap s önkéntelenül egy pillantást vetünk a kalendáriumra, mely vörös betűvel jelzi a holnapi szeptember nyolcadikát s tekintetünk feltéved a komoran beborult égre, valahogy eszünkbe jut az aktualis volta annak a bus magyar nótának: »Fecske madár, messze elszáll . . .« A holnapi szeptember nyolcadika hagyományos hurcolkodási ideje azoknak az apró fekete frakkos madárkáknek, melyeknek

jöttére oly vágyakozva várunk tavasszal, hiszen ők a nyár hirnökei s melyeknek oly busan látjuk távozását, mely a komor, rideg ősz jöttét jelenti. Nem tudjuk magunk sem, hogy vagyunk vele, de a mint a lelket legtöbbszörre öntudatlanul kapják meg közvetlenül ható dolgok, úgy nehezedik valami bus érzés a lelkünkre, midőn a fecskék távozásáról írunk. Pedig megszokhattuk volna már, hiszen évente, a mint ránk köszönt e nap, a fecskékké vált s nálunk napvilágot látott fiókák az öreg fecskékkel együtt hangos csiripeléssel kavarognak a légben, gyülekeznek a hosszú utra, hogy aztán azok, melyek nem lettek a költözködés áldozatává, visszatérnek majd hozzánk. S mégis, hiába küzdünk a bus érzés ellen, hiába vigasztaljuk magunkat a kis madarak visszatérének reményével, a hogy megüresedik az ereszalatti fészkek, valami láthatlan távolból szinte felénk hallatszanak annak a bus melódiának rezgő akkordjai: »Fecske madár, messze elszáll . . .!«

— (**Elveszett pénztárca.**) Tegnap este a Széchenyi-téren egy fekete bőrből készült, nagy pénztárca elveszett. A tárcában csak néhány iromány, egy fénykép és egy igazolvány voltak, melyek másra nézve értéktelenek, miért is a káros felkéri a becsületes megtalálót, hogy a pénztárcát adja át a rendőrségnek, hol illő jutalomban fog részesülni.

— (**A holnapi katonajáras.**) Az olyan katonavárosban, mint a milyen mi vagyunk, mely tömve van laktanyákkal, bizony nagyon észrevenni, ha elvonul a »hadsereg«

s (mi is észrevettük, hogy szörnyen szürke civilváros lettünk, a mióta elvitték katonáinkat a nagy hadgyakorlatra. Holnap azonban nem lehet panaszkodni, lesz katonaság annyi Pécsen, hogy alig győzték őket elszállásolni s ha végig tekintünk ama számokon, melyek hivatalos adatait képezik a holnapi elszállásolásnak, akkor el kell ismernünk, hogy a szállásbiztosi hivatal (melyet mellesleg szólva, nem igen partolt a lakosság munkájában) derék munkát végzett. A hivatalos számadatok szerint, folyó szeptember hó nyolcadikán vasárnap, tehát holnap, két napi tartózkodásra *százhetven* tiszt és *öttezerhétsszázötvennégy* ember érkezik Pécsre. Ezek közül 2380 ember van az összes pécsi laktanyákban elhelyezve, míg 170 tiszt és 2734 ember egyénekenként lett elszállásolva.

— (**A Budapestre utazó közönség figyelmébe**) ajánljuk a székesőváros egyik legrégebbi és elsőrangú szállodáját, az *Angol királynő szállót* (Deák Ferenc-utca 1.) melynek tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árendedményben részesíti vendégeit.

Idegenek Pécsen.

— Szeptember 6. —

Aranyhajó-szálló. Kohn Salamon, utazó, Zala-Egerszeg. — Grimm Jenő, utazó, Bécs. — Handier Ignác, utazó, Budapest. — Singer N., utazó, Budapest. — Brigics Ferencné és leánya, Pusztá-Aladár. — Melitzer János, utazó, Budapest. — Gáspár Armin, utazó, Budapest.

Vadember-szálló. Mayer János, utazó, Grác. — Neuróth Aladár, utazó, Bécs. — Kreiner M., utazó

nesze, nesze, megöllek a csókjaimmal te édes, okos, becsületes fiu.

Az asszonynak ez az emfantikusság kitörése, váratlan szenvedélyessége annyira kihozták szegény fiut sodraból, hogy annak utolsó csókjánál Sándor visszaadta a csókot öntelelten hagyta Éva asszony ajkát a fiu ajkán; hosszú, hosszú csók volt ez s csak akkor ébredt fel az asszony önteleltségéből, midőn a fiu feje, mintegy ájuiva visszahanyatlott a pamlagra. Éva felugrott, vádolta magát, de nem tudta miért. Szive hevesebben dobogott, de nem sietett a fiut keltegetni. Zavarában a tükör elé állt s csak akkor látta, hogy arca majdnem olyan vörös, mint felbomlott hajpalástja.

— Ez a gyermek szerelmes belém — mormogta magában. S aztán hívta, keltegette, mire a fiu némán kezeit összekulcsolva — sötét pirral arcában — kérlelte anyját:

Bocsáson meg, édes anyám.

— Tehát amit kívántál, azt megígérem, meg vagy elégedve?

— Óh igen . . . nagyon. De ugye nem várja be azt a . . . kocsit?

— Nem; jőjj, — menjünk azonnal haza . . . még ezeket sem fűzzük fel, ráérünk azt odahaza is elkészíteni, — jőjj menjük édes Sándorom.

A fiu lázas sietséggel csomagolta be a szőlőfürtöket, a kész hevengekét pedig felakasztá a szoba mestere rendjára. Azután midőn Éva asszony felöltözködött, lehaladva a lépcsőn a csendesen szunnyadó Sztipankót keltegette fel, ki a torrác alatt meleg gunyájába burkolva

s zundikált — kialudott piros cseréppipáját még szájában lógasztva.

— No Sztipankó, megyünk haza. Kend meg hozza be a barackokat a talyigáján, lesz egy kis borra való érte. Ha pedig a méltóságos ur jönne a kocsijával, csak mondja, hogy mi már rég elmentünk. Érti Sztipankó?

— Hogyne érteném az aranyos asszonykát, — mondá ásitva az öreg vend.

— No hát Isten vele!

— Jócokát! Kezét csókolom.

Elindultak a szőlőhegy vizmosásos gyalog ösvényén. Az ég kiderült s az illatos leg a tüzelő naptól átmelegedett.

Éva asszony elül ment, szoknyáit kecsesen összefogva s midőn helylyel-közel egy merészebb lépést kellett tennie egy-egy pocseta kikerülése miatt, Sándor a legszebb bokákat látta, melyek valaha fekete selyem harisnyákba szorítottak.

— Add most már nékem a kosarat Sándor, eltaradhattál.

— Óh dehogy, nem nehéz ez; hiszen akár édes anyust is házavinném, — mondá a nekibátorodott fiu.

Leopoldné megállott s felnyitá kebbelesü napernyőjét, mivel már keményen tüzött le a nap: eközben mosolyogva tekintett Sándorra, ki meg azt a bűvös szép asszonyt nézte, abban a káprázatos világításban. Az ernyő kék belébe csudálatos színvegyületet képezett Éva asszony vörös hajával.

— Engem haza tudnál vinni?

Bécs. — Winkelhoffer István, utazó, Bécs. — Wirányi M., utazó, Bpest. — Büchler Károly, utazó, Bpest. — Szobotka Henrik, utazó, Bpest. — Kámádnér I., utazó, Budapest.

Mátyás-király-szálló. Konka N., ellenőr, Zágráb. — Veigl N., magánzó, D.-Miholyác. — Müller Dániel, kereskedő, N.-Dorog.

Magyar király-szálló. Molnár Ferenc, Szalay János, Gáspár Alfréd és Molnár János, posta- és táviró gyakornokok, Bpest.

Frankl-féle szálló. Neuser Ármin, segédjegyző, Apatin. — Spiegel Henrik, utazó, Bpest. — Spiegel Adolf, utazó, Budapest.

Törvénykezés.

Esküdtzéki tárgyalások.

Pécs, 1901. szept. 7.

Hétfőn kezdődnek a pécsi kir. törvényszéken az esküdtzéki főtárgyalások. E főtárgyalásokon igen érdekes, nagy bűnügyek kerülnek az esküdtzék elé, melyek egyformán bonyodalmasak tárgyi és lélektani szempontból is.

Az egyes tárgyalások bűnügyeinek rövid vázlatát az alábbiakban közöljük:

Lelőtte a férjét.

— Szeptember 9-iki tárgyalás. —

Szalók Istvánné 1901. évi március hó 20-án délután 5 óra tájban Somogy község temetője mellett forgópisztolyból férjére orozva hátulról rálőtt. A gyilkosságra az adott okot, hogy férjével folytonosan perpatvarban élt.

A magyar és német legények gyűléte.

— Szeptember 10-iki tárgyalás. —

Bonyhád községben a magyar és német legények között folytonos ellenségeskedés volt. E gyűlést végre 1901. július 29-én aztán végzetessé vált. A hidasdi korcsmában mulatság volt, a hová a német legények botokkal fölfegyverkezve mentek, azon célzattal, ha a magyar legények is eljönnek, hát kiverik őket. Ezek csakugyan meg is jelentek, de az udvaron maradtak, a honnan az ablakon át csufolták egymást. Később be akartak menni a magyar legények a szobába, mit a németek észrevéve, Dorn Péter vezetése alatt kirontottak. Pál Ferenc, magyar legény botjával fejbe vágta Dornt, mire a két csapat egymásra rontott. A verekedésben Pál Ferenc oly súlyosan sérült meg, hogy rövid idő alatt meghalt. Azonkívül többen súlyosan megsérültek. E miatt kerül Rein Henrik és Bekker János az esküdtzék elé.

Állat az emberben.

— Szeptember 11-iki tárgyalás. —

Boskovics Román János, erőszakos nemi közönség vétsége miatt kerül az esküdtzéki bíróság elé, mely büntetett 1900. évi április 27-én követte el Baranya-Baánon.

Haragból megölte rokonát.

— Szept. 12-iki tárgyalás. —

Pavlovics Antalné és Pavlovics Adámné, darázs lakosok folytonosan veszekedtek, a hol csak összekerültek. 1901. április 28-án Pavlovics Antalnét megverte, mire ez boszut esküdve ellene, másnap reggel, a mint a szomszédba vizért ment, Pavlovics Adámnét egy, a köténye alól előrántott késsel mellbe szurta, úgy, hogy a sérült belehalt.

Megölte a mostoha anyját.

— Szept. 13-iki tárgyalás.

Török Péter 1. évi május 17-én Szent-Királyon a családjától külön élő mostoha anyját forgó pisztolyal lelőtte. E büntetett az a körülmény vitte, hogy a midőn még együtt laktak, mostoha anyja őt folyton sanyargatta, éhezettette s aztán karácsonykor a mostoha ott hagyta a családot és Szt.-Királyra költözött. A fiút ez annyira elkéséltette, hogy az említett napon elment Szt. Királyra és ott mostoháját a lakásán lelőtte.

Védelemből leütötte ellenfelét.

— Szeptember 14-iki tárgyalás. —

Stojanovics Dusán és Mihajlovics Simó mohácsi lakosok együtt mulattak 1900. dec. 20-án este Males Lukács korcsmájában. Vita támadt köztük, a miből kifolyólag Mihajlovics felkapott egy boros üveget és azt Stojanovics fejéhez vágta, úgy, hogy azt elöntötte a vér. Aztán Mihajlovics eltávozott a korcsmából, de 10 órakor ismét visszament. Most újra összeveszték és Mihajlovics ismét hozzávágott egy üveget. Stojanovics neki akart rontani, de visszatartották. Később aztán a korcsmából elment. Legutoljára távozott Mihajlovics. Az utcán, Stojanovics háza előtt újból összeveszték, Stojanovics beszaladt a házba, Mihajlovics utána s a mikor be akart lépni a kapun, Stojanovics kapával többször fejbevágta, úgy, hogy a sértett összeesett. Ugy vezették be az egyik szomszédasszony lakására, a hol néhány óra múlva meghalt.

Hárman szerettek egy leányt.

— Szept. hó 16-iki tárgyalás. —

Bálics Kuzman (Tódó) Zsivákovics és Szegetács Ádám szerelmesek voltak a 15 éves Szedlár Rózsába, a ki azonban inkább az utóbbi iránt viseltetett vonzalommal. E miatt a másik kettő boszut forralt ellene. Ez év május 27-én mulatság volt a baranyavári korcsmában, a hol ott volt mind a három legény. A másik kettő előbb távozott el, csak jó időre, úgy kilenc óra tájban, ment el Szegetács több társával. A mint a községi tüzi-fecskendő felszeréhez értek, egy busó öltönybe öltözött alak egy doronggal fejbe vágta Szegetácsot úgy, hogy az összeesett. A többi legény erre elfutott. A zajra elősiető lakók a sebesültet bevitték nagybátyja, Zidarics, házába, a hol éj fél táján meghalt. A vizsgálat kiderítette, hogy a másik két legény támada meg Szegetácsot és e miatt kerülnek az esküdtzék elé.

Boszuból leszurta haragosát.

— Szeptember 19-iki tárgyalás. —

Hámberger Jakab és Kráft Sándor a farsang óta haragos viszonyban voltak egymással, azért, mert az előbbi Kráftot egy alkalommal taknyos-nak nevezte. E miatt megfogadta, ha egyszer összekerül vele, leszurja. Magánál is hordott állandóan egy jól kifent kést és csak várt alkalomra. — Május ötödikén reggel összetalálkoztak az utcán, a hol Kráft Hámbergert pofonütötte, de az ki akart térni előle, kerülte a verekedést, mire Kráft előrántotta kését és mellbe döfte, úgy, hogy Hámberger összeesett és meghalt.

Leütötte a vejét.

— Szeptember 20-iki tárgyalás. —

Rigál Márton, egerszegi lakos június 25-én reggel összezördült vejével, a ki fenyegetőzve távozott hazulról, hogy megöli mindannyijukat. Rigál megijedt és a padlásról lehozta a fegyverét. Este féltiz és tíz óra közt veje, Pál Vince zörgetett, ereszsék be, mert megöli az egész családot. Sőt már feszegetni is kezdte az ablakot, mire Rigál kilőtt az ablakon. Később kiment és látta, hogy vejét szíven találta, úgy, hogy meghalt. Ezzel elment és jelentkezett a bírónál, a ki le is tartóztatta. Ezen bűnügyek kerülnek hétfőtől kezdve tárgyalásra, a melyeknek lefolyásáról naponként be fogunk számolni.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1901. évi szeptember hó 7. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza őszi 14—14.60—; új 00.00—00—; kétszeres új 12—13.00—; —; rozs ó —; új 12—12.40—; árpa őszi 11.00—11.40—; tavaszi 12.00—12.60—; zab új —; tavaszi 12.00—12.40—; búkköny —; kukorica ó 11.60—12.00—; új —; széna 6—7.00—; szalma 2.40—2.80—

Kinálát: erős, mintegy 800 gabona-kocsi volt a piacon.

T a n ü g y

(A polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamban a beiratások vasárnap, azaz f. hó 8-án befejezettek. Azok is, kik már jelentkeztek, a beiratkozást el ne mulasszák, mert ez által a tanfolyam megnyitását csak késleltetik.)

Országgyűlés.

A főrendiház ülése szeptember 7-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A főrendiház ma tartotta bezáró ülését. Gróf Csáky Albin elnök elparentálta Popovits Vikánor, elhunyt temesvári görög keleti szerb püspököt. Majd bemutatta az országgyűlés berekesztéséről szóló miniszterelnöki átiratot.

Császska György, kalocsai érsek, kéri az elnököt, hogy a királyt névnapján a főrendek nevében üdvözölje.

Da.ányi Ignác, földmívelési miniszter, felelt ezután báró Ambrózy Dezsőnek a szőlővényigék kiosztása tárgyában tett interpellációjára.

A választ tudomásul vették.

Csáky Albin gróf megemlékezik ezután az országgyűlés munkásságáról. A kuriai bíráskodás és az inkompatibilitás fontosságát kiemeli. Megköszöni a támogatást s hazánk boldogságára élte a királyt.

A főrendek éljenzés közben felálltak.

Császska György érsek megköszöni az elnök fáradozását és az elnök buzgóságát, a mit éljenzés kísért.

Csáky Albin gróf elnök erre berekesztette az ülést s a főrendiek az elnök éltetésével szétoszlottak.

T Á V I R A T O K.

— **Merénylet Mac Kinley ellen.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Newyorkból írják, hogy Mac Kinley elnök a buffalói kiállítás zenepavilonjában volt, midőn egy jól öltözött ember egyik kezével megragadta, másik kezével revolverből kétszer rálőtt. Az egyik golyó az elnököt mellének baloldalán, a másik hasba találta. A merénylőt letartóztatták. Az elnököt a kiállítási kórházbarakkba vitték, hol délután 5 órakor az elnök eszméletre tért és nyugodtan feködt. A mellbe hatolt golyó a bordán megakadt s az orvosok kivették.

Mac Kinleyn ma az orvosok műtétet végeztek, melyet az elnök szerencsésen kiállott. Mostani állapota remélni engedni felgyógyulását. A másik golyó bár áthatolt az elnök gyomorfalán.

A merénylet után a tömeg meg akarta linchelni a merénylőt, kit Niemann Frigyesnek hívnak és Detroitban lakik. Egy hét óta van Buffalóban. Lengyel származású anarkistának mondja magát és huszonnyolcéves.

— **A király Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király ma este érkezik Zircről Budapestre. A keleti pályaudvarból egyenesen palotájába hajtát, melynek termeit tegnap óta fűtik. A király hétfőn fogadja az országgyűlés mindkét házát s még aznap este Bécsbe utazik.

— **Megakadályozott vasuti katasztrófa.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagyváradról tegnap indult 301. számú gyorsvonat Püspökladány

és Karcag között elűtött egy lovat s e miatt meg kellett állnia. Scholtz mozdonyvezető tudta, hogy tizenkét perccel később egy tehervonat érkezik arra a helyre, hol a gyorsvontat vesztegel. Patronokat tett tehát a vágányra; de a tehervonat nem állt meg, mert a vágány sikos volt és a tehervonat fékezője nem működött. Majdnem bekövetkezett a katasztrófa, mikor Scholtz mozdonyvezető felugrott az utolsó pillanatban a gyorsvontat mozdonyára és teljes gőzzel elmenekült a gyorsvontattal a veszedelem elől.

Szerkesztői üzenetek.

Kik a pécsi jelöltek? Ezt a kényes kérdést adja Ön fel nekünk, melyre — a mint a kulisszák mögé betekintetünk sikerült — azt a választ adhatjuk, hogy a pécsi Bánffysták — miután a miniszterjelöltség kutba esett — Kardos Kálmánt, vagy legrosszabb esetben Aidinger akarnak fölléptetni, míg a Széll pártiak szabadelvű programmal Erreth Jánosnak szándékosnak följajánlani a jelöltséget.

Statisztikus. Ön statisztikát szeretne arról összeállítani, hogy hányan beszéltek az országgyűlésen a most bezárt öt éves ciklusban. Ebben a szándékában már megelőzte a képviselőház elnöksége, mely most adta ki jelentését az öt éves ciklusról. Ebben az is benne foglaltatik, kik és hányszor beszéltek.

— Hát Aidinger János beszélt-e?
Hogyne! Egyszer. Azt mondta:
— Hogyne!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

O Felsége és a boldogult királyné, valamint Ó fensége József főherczeg

remek kivitelü arczképe
diszes aranykeretben eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Finom

csemege-szóló

kapható kilónként 50 fillérért **JANKOVITS HUGONÁL** Pécs, Vásártér 6. sz.

Valódi

tiszta-boreczet

kapható csakis

RIBAY ANTALNÁL

1 liter 30 krajczár.

Vörösmarty- és Apáca-utca sarkán.

Magán zene-akadémia.

BLÄTTERBAUER RÓZA

zongora-művész

Pécsett, Indóház-ut 2. szám alatt

(a Blätterbauer-féle házban)

magán zene-akademiájában

a beiratások szeptember 1-étől megkezdődnek.

— Fő tanszak zongora és zeneelmélet.

— Tandij: előkészítő - osztály 6 frt, magasabb kiművelési osztály 8—10 frt.

Teljesen **higany és ólommentes**
ártalmatlan készítmény

„Hajnal créme“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztálanságot. Az arc bört bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-créme“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében
PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Emeleti utcai lakás,

mely áll **2 szoba, alkov, konyha** és **mellék helyiségek**ből, az **Árpád-utca 31. szám alatti házban**

november 1-től kiadó.

Évi bér **280 korona.**

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

CSODA

Schweizből.

Alulírott cég megküld mindenkinek postautánvétellel, a kereskedelmi világban még nem létező ár mellett

csak 3 koronáért

vámmentesen 1 db külön, pontosan 24 óráig járó **órát 3 évi jótállással.**

Azonkívül kap mellékelve minden megrendelő egy aranyozott, finoman kidolgozott óraláncot ingyen. Ha az óra nem megfelelő, szívesen kicserélik az, vagy az összeg visszaküldetik. Egyedül kapható csak a:

Schweizer
Uhren-Engros-Etablissement
Basel-Horbürg (Schweiz.)

Sok ezer elismerő-levél megerősít. ☛

Üzlet-megnyitás!

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy **Baranya-Szt-Lőrincsen, a Vasuti-utcsában 250. számú házban**

új kályhás-üzletet

nyitottam, hol mindenkor készen **új cserép-kályhák** kaphatók. Megrendelésre készítek **öt szögletű és nyolcszögletű kályhákat, kandalókat és takaréktűshelyeket** is.

Továbbá mindenkor ellátalak használatban lévő **kályhák, kandalók, takaréktűshelyek javítását** vagy azoknak átrakását is. A kitűnő jó munkám után igen olcsó árakat számítok, miért is üzletemet a nagyérdemű közönség szíves pártfogásába ajánlva, maradok

kész szolgáljuk

GINZER BALINT,
agyagkályha-készítő.

Minden szemhez alkalmas

szemüvegek darabja . . . 1 frt.

Orrszoritók „ . . . 1 frt.

Legujabb hosszú nyelvű női

Lorgnettek darabja . . . 2 frt.

Uj színházi látcsövek

darabja 4 frt.

Finom Aneroid baromete-

rek darabja 5 frttól 40 frtig.

Fürdő-, szoba-, ablak- és orvosi hőmérők a legnagyobb választékban, javítások **Schönwald Imrénél,** Pécsett, király fő-utca, eszközöltetnek.



Meseszerű hihetetlen!

olcsó a mi általánosan kedvelt és számos elismeréssel jutalmazott

10 óra-különlegességünk és pedig:

Finom nikkel-remontoir, kített, beosztva 36 órára, 1. rendű mű	K. 5. —
Legjobb kedvelt nikkel-anker remontoir Rosskopf-rendszer	> 8.50
Fekete-fém remontoir 3 fémfedővel	> 7.50
Fehér-fém kettős fedéllel aranszegélylyel	> 7.50
Aranyozott rem. 3 aranyozott fedővel	> 7.50
Óriás nikkel horgonyóra	> 10.—
I-ső rendű ezüst ismétlő aranykerettel	> 8.50
Ugyanaz nők részére	> 9.—
I. rendű ezüst uri horgonyóra, 3 ezüst fedővel	> 13.—
Ugyanaz tula-ezüst	> 15.—

Egy fajtából 3 óra vétele után vámentes megküldés. Egyes mintadarab 1 koronával többre jön. Szétküldés a pénz előre beküldése mellett, vagy utánvét mellett. Kicserélés megengedett. Olcsó árunkért már számos elismerést kaptunk ugy órákészítőktől mint kereskedőtől, miután jó és biztos kereslethez segítettük.

Uhren-Engros-Haus

S. Kommen & Co., BASEL, (Schweiz.)

Fiók BREGENZ (Vorarlberg.)
Levelezőposta, 25 f., levelezőlap 10 f.

Szülők figyelmébe!

Az új iskolai évad kezdete alkalmával bátorkodom dűsan felszerelt

fiu és gyermek

ruha-raktáramat

uagybecsű figyelmébe ajánlani.

A nálam vásárolt ruhákért **olcsóságuk** mellett **tartósságukért** kezeskedem.

Minden előforduló javítást, tisztítást, vasalás az iskola éven belül díjazás nélkül végeztetem.

Becsés megrendeléseiket kéri kitűnő tisztelettel

Klein Sándor

terfi-, fiu és gyermekruha-raktár.

Pécs, Széchenyi-tér 7.

Tannin csokoládé

a hasmenést megszünteti
gyermekek és felnőttek
részére.

1 drb. 40 fillér.

Kapható
a gyógyszerutakban.

Készítő:

**Sztraka Odön,
MOHOL.**





ELEGÁNS

étkező-helyiség

a

Secessió-söröző.



Ebéd és vacsora bérlet
bármely naptól megkezdhető.

A
pilseni
polgári
éörfözöde

Homoki „Kadarka“
1900. évi fehér
„RIZLING“
és pécsi
„ÓBOR“
tized literenkint
kerül kiszolgálásra.

„ÖSFORRÁS“
söre.

**Banquetek, Table d'hôte-ok
és Társasvacsorák**

rendezését is elvállaljuk

Mély tisztelettel

Bedő Testvérek.

RUEPPRECHT TESTVÉREK

PÉCS.



Harang-, érc- és vasöntöde, malom-építész, tűzoltó-szerek, szivattyu- és gépgyár.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek. Gyümölcs és szőlő sajtók, folytonosan ható, kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval. *A munkaképesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.*

Szőlő és gyümölcs-zúzó és bogró morzsolók.

Harangok, vasharangállványok, vas- és ércöntések, tűzoltászati gépek, tűzoltósági segédeszközök és legénységi felszerelések. Szivattyuk és szivattyu-tervezetek, vízvezetékek és vízvezeteki részlettárgyak. Fürdőberendezések és árnyékszék részlettárgyak. Mosó és facsaró-gépek. Pinczészeti gépek és szerelvények. **ÉRCZÁRUK. Teljes gőz- és vizimalom berendezések, malom-részlettárgyak. Hengerek rovatkozása és csiszolása. Gőzgépek, gőzkazánok, gőzmozdonyok, cséplőszekerek. Gazdasági gépek, gőzkazán-szerelvények.**

Javításra minden e szakmába vágó munkák átvétnak, gyorsan és jutányosan kiszolgáltatnak.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.




Tőzeg klosettek!

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, ki **teljesen szagtalan** árnyékszékét óhajt. mert a tőzeg szagtalanít!!

Tőzeg-klosettet beszerez mindeki, ki a maga és családjának egészségéről gondoskodik, mert a tőzeg **fertőtleníti!**

Tőzeg-klosettet beszerez mindenki, aki a mindenféle betegségeket terjesztő pöczegödröt házából eltávolítani kívánja, mert az ilyenre a tőzeg-klosettek használatánál többé szükség nincsen.

Tőzeg-klosettek **kizárólag kaphatók:**
Kraus Istvánnál, Pécsen.

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen adom b. tudomására, hogy a nekem szállított **tőzeg szóró klosettekkel teljesen meg vagyok elégedve.** A klosettek kifogástalanul működnek és **teljesen szagtalanok.**
Pécs, 1900. június hó 10-én.

Tisztelettel **Dr. Mende Lajos.**

T. Kraus István urnak Pécsen.

Szívesen adom tanubizonyosságát annak, hogy az Ön által szállított **tőzeg-árnyékszék** minden tekintetben megfelelő, különösen hangsúlyozom, hogy mióta ezek nálam használatban vannak és az emésztőgödröt használaton kívül helyeztem, **az eddig mindig nedves falak egészen kiszáradtak.**

Pécs, 1901. május hó.

Tisztelettel **Dr. Czirer Elek, főorvos.**

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel igazolom és bizonyítom, hogy a megyei árvaháznál már egy év óta ezen klosettekből **10 db. van használatban** és feltűnő szagtalan voltak, csekély kezelési költségük folytán legmelegebben ajánlhatók.

Keller István, várnagy,
mint a megyei árvaház felügyelője

T. Kraus István urnak Pécsen.

Ezennel szívesen kinyilatkoztatom, hogy a nekem szállított **tőzeg klosettek teljesen megelégedésemre beváltak** és a még visszalévőket is mihamarabb átalakítottam.

Tisztelettel **Fodor Pál, ügyvéd Deák-u. 1.**

Inas

heti fizetéssel, felvétetik lapunk könyvnyomdájának könyvkötészetében.



Minden
háziasszony
és anya

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé (mely csakis az ismert eredeti csomagokban valódi) használja.



Telefon
143.

TICHY ALADÁR

Telefon
143.

fémárugyár, épület- és műbádogos s vízvezeték-felszerelő-műhely

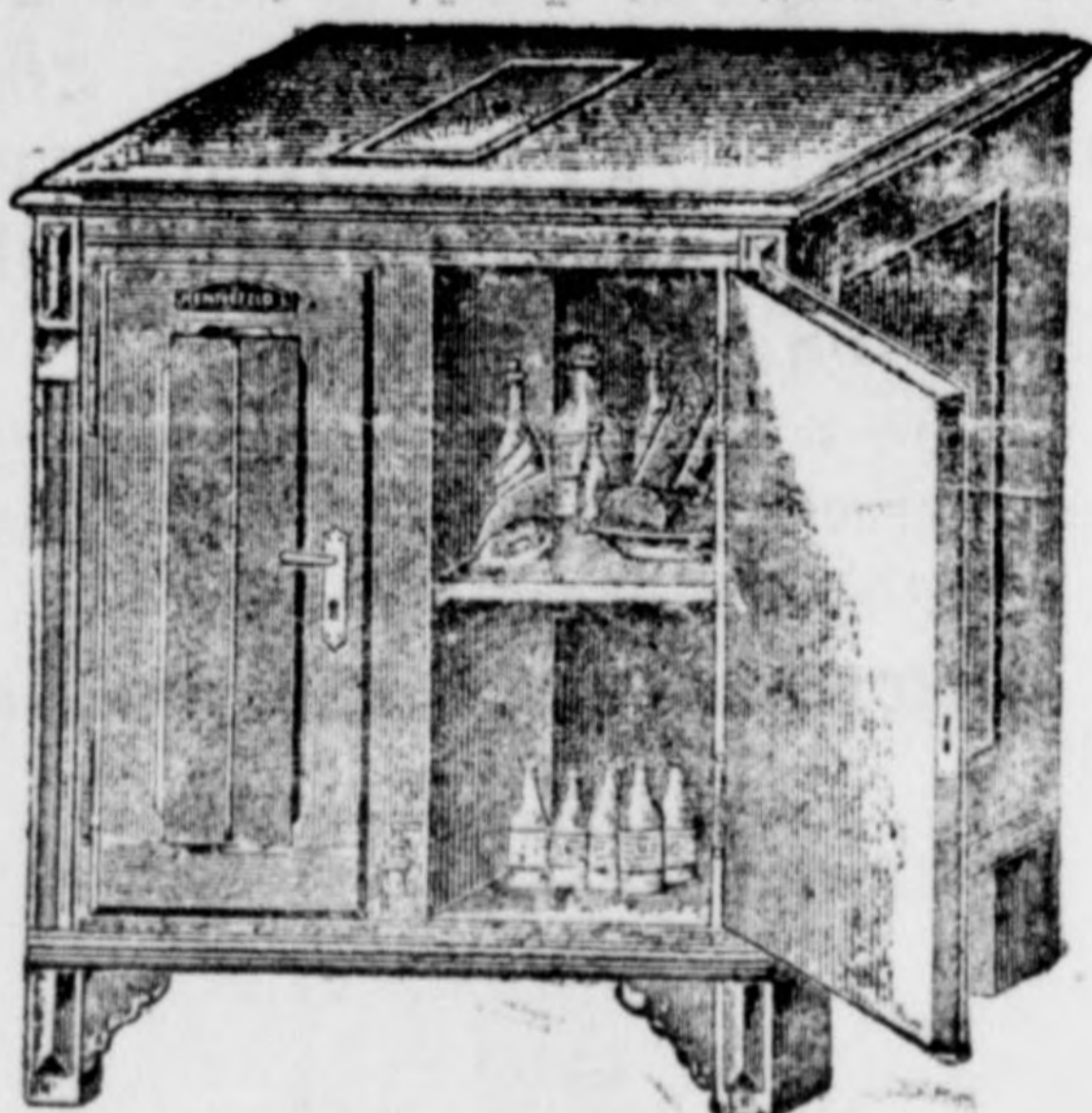
PÉCSETT, Jókai-(Kis)-tér 11. szám.

Készít épület- és diszmű (ornamentikai) bádogos munkát.

Elvállal vízvezeték-, fürdő-, csatornázás-, closett-villamos csengő és villámhárító berendezési munkát.

Nagy választékban raktáron **fürdő- és ülőkádak, jégszekrények, konyhaedények** stb.

Bádogtetők, tetőcsatornák, tornyok stb., valamint azok javítása és festése igen olcsón elvállaltatik, megrendelések mérték vagy rajz után gyorsan és pontosan eszközöltetnek.



Fürdő- és ülőkádak kikölcsönöztek.

